

N & S NIEUWS nr 4

nieuwsbrief voor de faculteit Natuur- en Sterrenkunde

24 november 1998

BESTUUR

Herbenoeming prof. Schüller

Het College van Bestuur heeft onlangs, op voordracht van de faculteit, prof. dr. F.C. Schüller herbenoemd tot hoogleraar Plasmafysica aan onze faculteit. De benoeming betreft de periode van 1 augustus 1998 tot 1 augustus 2003. Prof. Schüller is naast zijn deeltijd-aanstelling bij de faculteit werkzaam bij het FOM-Instituut voor Plasmafysica te Rijnhuizen. Naast het verzorgen van onderwijs op zijn vakgebied (o.a. het college *Plasmafysica en Thermonucleair Onderzoek*) begeleidt prof. Schüller doctoraalstudenten en promovendi.

Interne vacatures

Secretaresse (50%)

In verband met zwangerschapsverlof zoekt de faculteit op korte termijn voor het Instituut voor Marien en Atmosferisch onderzoek Utrecht (IMAU) een secretaresse. Het betreft alle secretariële werkzaamheden die samenhangen met de activiteiten van het IMAU en COACH. Omdat het om vervanging gaat is het een aanstelling in tijdelijke dienst voor de periode die loopt van december '98 t/m augustus '99. De omvang van de functie is 50%. Voor meer inlichtingen kunt u contact opnemen met de heer. J. de Wolde (tel 030 - 253 3164). (Vac. nr. 63824)

PC Beheerder (100%)

Bij de Facultaire Computergroep van de faculteit is er plaats voor een PC beheerder. De beheerder zal met name werkzaam zijn in het Centrum voor Didactiek van Wiskunde en Natuurwetenschappen (CD β) en is het eerste aanspreekpunt voor de ondersteuning bij de installatie en het gebruik van de PC's en verwante apparatuur binnen het Centrum, locatie Buys Ballotlaboratorium. Voor meer inlichtingen kunt u contact opnemen met de heer H.J. Mos (2239). (Vac.nr. 63825)

Voor beide vacatures geldt dat u uw schriftelijke sollicitatie, vergezeld van een curriculum-vitae

kunt richten aan de Personeelsafdeling van de faculteit Natuur- en Sterrenkunde, Postbus 80.000, 3508 TA Utrecht, onder vermelding van het betreffende vacaturenummer.

Salarismaatregel

Per 1 december worden de salarissen bij de universiteiten verhoogd met 0,5 %. Dit is de laatste structurele loonsverhoging in het kader van de afspraken die in de CAO zijn vastgelegd. In december zal ook nog een eindejaarsuitkering van 0,5 % worden uitbetaald.

De internationale faculteit

Dat de faculteit Natuur- en Sterrenkunde een internationaal georiënteerde faculteit is mag bekend worden verondersteld. Studenten, wetenschappers, technici en wat al niet meer vliegt de gehele wereld over om onderwijs te volgen, te geven, onderzoek te verrichten, opstellingen op te bouwen, congressen bij te wonen etc. Van al die expedities worden niet alleen rijke ervaringen en belangwekkende inzichten mee naar huis genomen, maar soms ook behoorlijke hoeveelheden kleingeld. Koperen, nikkel, zilveren en soms zelfs plastic muntjes die losjes in de broekzak blijven rammelen tot het moment waarop de koffiemaakmachine moet worden opgewaardeerd. Helaas is deze machine (nog) niet op al dergelijke internationale invloeden ingesteld. Bij het leeghalen van de centenbak blijkt er telkens een keur van internationale betalingsmiddelen te worden aangetroffen en bij sommige daarvan slaat de machine op tilt. Vandaar het verzoek van de afdeling gebouwbeheer om op deze manier geen onnodige storing te veroorzaken.

De evaluatie van het Julius Instituut

Bij de instelling van het Julius Instituut op 1 januari 1996, als onderwijsorganisatie voor alle opleidingen in onze faculteit, is afgesproken dat er na twee jaar een evaluatie zou plaatsvinden. Het bestuur van de faculteit heeft in over-

leg met het Julius Instituut dit jaar prof. dr. J. van Leeuwen (W&I) en prof. dr. Ch. G. van Weert (UvA) gevraagd deze evaluatie uit te voeren. De opdracht aan de evaluatiecommissie was om advies uit te brengen over twee vragen: is het Julius Instituut als onderwijsorganisatie toegerust voor de huidige taken en is het toegerust voor de verwachte vernieuwingen in de bèta-opleidingen? Inmiddels heeft de commissie een evaluatierapport uitgebracht. De commissie merkt op dat haar is gebleken dat er veel waardering bestaat voor de organisatie van het onderwijs: het meest zichtbare deel van het Julius Instituut. Toch is verdere verbetering denkbaar en de commissie doet waardevolle aanbevelingen. Het bestuursteam heeft met het Julius Instituut de aanbevelingen uit het rapport besproken en de Gezamenlijke Opleidingscommissie heeft over deze aanbevelingen advies uitgebracht. De aanbevelingen van de commissie liggen op het bestuurlijke vlak (o.a. over de rolverdeling tussen de decaan, het Julius Instituut en de GOC), liggen in de operationele sfeer tussen docenten en het Julius Instituut (o.a. de interne communicatie en het dragen van de managementlast) en tenslotte waren er aanbevelingen over de wijze waarop de onderwijsdirecteur in het personeelsmanagement (van docenten) zou kunnen worden betrokken. Er is consensus tussen het bestuursteam, het Julius Instituut en de GOC over de aanbevelingen en diverse oplossingen zijn al aangedragen. Afgesproken is dat het in eerste instantie aan de directeur en het bestuur van het Julius Instituut is om naar aanleiding van de resultaten van evaluatie actie te ondernemen. Inmiddels worden de benodigde activiteiten ondernomen. Tot slot kan over dit onderwerp nog worden opgemerkt dat de opstellers van het evaluatierapport tijdens het overleg hebben aangegeven geen bezwaar te hebben tegen openbaarmaking ervan. Het evaluatierapport kan daarom bij het faculteitssecretariaat en het BOZ worden opgevraagd of worden ingezien. Tevens zal het als appen-

dix aan het Kwaliteitsplan worden toegevoegd.

COLLOQUIA/SEMINARIA

vrijdag 27 november 1998

Colloquium Grondslagen en Geschiedenis van de Natuurkunde
dr. Michel Ghins (Inst. de Philosophie, Louvain): *A philosopher's look at Einstein's principle of equivalence*
aanvang: 15:00, BBL 105A

maandag 30 november 1998

Extra seminarium Theoretische Natuurkunde
Jens Andersen (Ohio State University): *Semiclassical corrections to a time-dependent Bose-Einstein condensate at zero temperature*
aanvang: 16:00, BBL 464

woensdag 2 december 1998

Seminarium Theoretische Natuurkunde
P. Espanol (UNED, Madrid): *Dynamical regimes in Dissipative Particle Dynamics*
aanvang: 16:00, (thee: 15:45) BBL 105B

donderdag 3 december 1998

Algemeen Fysisch Colloquium Management-goeroe Sint-Nicolaas (Universidad Madrid): *De ondernemende faculteit*
aanvang: 15:30, Trans I, Blauwe Zaal
Iedereen is welkom, met name studenten! Na afloop borrel!

ZIE OOK DE TOELICHTING IN DE VOLGENDE KOLOM

maandag 7 december 1998

SAP Seminarium
drs P. van de Ven (SAP): *NA57 status report*
aanvang 11:00, BBL 361

dinsdag 8 december 1998

Natuurkundig Gezelschap te Utrecht, opgericht 1777
prof.dr. P.J.G. Mulders (UvA): *Wie het kleine niet eert...*
(Dit is een gemeenschappelijke vergadering met de Vereniging voor Weer- en Sterrenkunde, afd. Utrecht)

aanvang: 20:00 in een der collegezalen van het Minnaertgebouw (via ingang BBL)

ZIE OOK DE TOELICHTING IN DE VOLGENDE KOLOM

maandag 14 december 1998

Extra seminarium Theoretische Natuurkunde
Prof. S. Sachdev (Yale Univ): *Dynamics near quantum phase transitions*
aanvang: 11:15, BBL 464

dinsdag 15 december 1998

Utrechts Astrofysisch Colloquium

drs. Peter van Dokkum (Sterrenwacht Leiden): *Formation and evolution of early-type galaxies*
aanvang: 15:30, SRON Conferentiezaal

woensdag 16 december 1998

Seminarium Theoretische Natuurkunde
H. Bijerinck (TU Eindhoven): *Prospects for Bose-Einstein condensation in metastable neon*
aanvang: 16:00, (thee om 15:45), BBL 105B

donderdag 17 december 1998

IMAU Colloquium
dr. Joost de Gouw (NOAA/IMAU): *Laboratory measurements of chemical processes in the troposphere*
aanvang: 16:00, BBL 105B

donderdag 17 december 1998

Algemeen Fysisch Colloquium
dr. K. Schoutens (UvA): *The 1998 Nobel Prize in physics: The fractional quantum Hall effect*
aanvang: 16:00, MG 211

Toelichting op 3 december 1998:

Het ondernemende karakter van de faculteit zal door Sint Nicolaas worden besproken aan de hand van een aantal management-issues. Aan het colloquium is een prijsvraag verbonden: Wie verschuilen zich dit jaar achter de namen Sint, Piet, Piet, *Piet* en *Piet*?
Antwoord per e-mail: sint@phys.uu.nl, t/m 2 december!

Toelichting op 8 december 1998:

Ongeveer 15 miljard jaar geleden ontstond het heelal in een reusachtige explosie, de oerknal. Maar met de lichtsnelheid als maximale snelheid betekent dat dat het heelal 1 minuut na de oerknal "maar" een straal van 18 miljoen km had, ongeveer 1/8 deel van de afstand Aarde-Zon. In een groot deel van die eerste minuut zat alle materie dicht op elkaar geperst dan nu de materie in een atoomkern. Nu, 15 miljard jaar later, is de flits van de oerknal vervaagd tot een achtergrondgeruis van radiogolven, die ons leert dat het heelal afgekoeld is tot 3 graden boven het absolute nulpunt. De elementaire deeltjes, zoals de quarks, zijn òf uit elkaar gevallen òf samengeklonterd in protonen en neutronen. Die, op hun beurt, zijn weer samengeklonterd tot atoomkernen, die samen met elektronen de atomen en moleculen van de materie vormen. De materie in de slierten van de melkwegstelsels, zoals die nu worden waargenomen door astronomen, bevonden zich in de eerste minuut op

afstanden van elkaar kleiner dan hun eigen afmetingen. Fysici proberen met versnellers de krachten te onderzoeken die deeltjes op dergelijke kleine afstanden voelen. Dat doen ze ondermeer door de exotische quarks, die alleen in de eerste minuut na de oerknal bestonden, te creëren door energie om te zetten in massa. Op die manier proberen ze de elementaire bouwstenen van de materie te ontdekken en samen met astronomen na te gaan hoe de krachten op afstanden, die kleiner zijn dan 1/1000 van de afmetingen van een proton (d.w.z. 10^{-18} m), in de beginfase van het heelal hebben geleid tot grillige slierten van melkwegstelsels op afstanden van vele miljarden lichtjaren (d.w.z. 10^{25} m); wat is de rol van neutrino's, hoe kon de antimaterie verdwijnen, etc.

UIT/IN DIENST

UIT DIENST

per 1 november 1998

dr. T.P. Downes (SIU), dr. Th. Gerkema (IMAU), G.W. Geijtenbeek (SIU)

IN DIENST

september 1998

drs. I.L. Savonije (I TF), drs. W. Peters (IMAU)

oktober 1998

dr. J.L. Barbon (ITF), dr. S.N. Solodoukhine (ITF), drs. J.M. Krijger (SIU), drs. B.U. Niderost (WFI), mw. drs. J.J. van der Vegt (IMAU)

november 1998

dr. J.A. de Gouw (IMAU), mw. ir. M. de Reus (IMAU), dr. M.J. O'Loughlin (ITF), mw. drs. L.A. te Raa (IMAU).

CHAMPAGNE

Onze oproep om een fraaie naam te verzinnen voor N&S Nieuws heeft tot nu toe zeven inzendingen opgeleverd! De redactie wil echter een zo ruim mogelijke keuze hebben. Laatst ronde! Stuur een naam in en win een fles champagne! Inzendingen naar de eindredacteur,
email: e.landre@phys.uu.nl

DEAD LINE

N&S NIEUWS nr 5:

woensdag 2 december 1998

e-mail-adres N&S NIEUWS:
facnieuws@phys.uu.nl